

Učitel matematiky

Zlatuše Zitková
Matematika na gymnáziích

Učitel matematiky, Vol. 2 (1994), No. 4, 13–14

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152759>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1994

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Matematika na gymnáziích

Z. Zitková, MŠMT ČR

V osnovách pro gymnázia schválených MŠMT ČR pod č.j.17 668/91-20 ze dne 24. května 1991 s platností od 1. září 1991 je dotace hodin matematiky 3-3-2-2 jen v humanitní větvi. Je minimální. Aby bylo zajištěno, že pod tuto hranici nelze při gymnaziálním studiu matematiky jít, určila se tato dotace hodin matematiky i v učebním plánu schváleném dne 19.12.1991 pod č.j. 28 205/91-20 s platností od 1.9.1992, kde v důvodové zprávě je uvedeno, že podle rozhodnutí ředitele a jeho poradních orgánů lze zvyšovat dotace počtu hodin v počtu hodin, které má učebním plánem k dispozici ředitel gymnázia (3-5-7-9).

Desetihodinová dotace matematiky je jednoznačně nepostačující k vykonání maturitní zkoušky z matematiky. Proto chtějí-li se ředitelé a učitelé škol vyhnout problémům, které mohou nastat při neprozíravé školské taktice v matematice volbou desetihodinové dotace, ať už pro všechny žáky nebo jen v humanitní větvi (jak postupovat, rozhodne-li se i žák z humanitní větve pro maturitu z matematiky až po 3. ročníku nebo dotazy rodičů, proč povinná dotace hodin matematiky nestačí k maturitě atd.), volí dotaci hodin matematiky 4-4-3-3 s tím, že ve 4. ročníku pro nematurující z matematiky může být učivo rozvolněno, včetně opakování a dobrého zažití dosud probraných témat a nová témata 4. ročníku se mohou přesunout do volitelného semináře z matematiky. Takové i jiné kombinace umožňuje velmi výhodná variabilita současných učebních plánů včetně

učebních osnov, ve kterých lze upravovat do 30% jejich rozsahu. Je to dnes výhradně záležitost domluvy a přesvědčivých argumentů předmětové komise matematiky a ředitelství školy, jaká situace v matematice na škole panuje.

Snad bude vhodné oživit pár argumentů, proč není moudré snižovat dotace hodin na minimální hranici: gymnázium poskytuje úplné střední vzdělání a i humanitně zaměřenému žákovi prospěje ve 3. a 4. ročníku navíc jednodinová dotace, ne pro zvyšování kvantity, ale kvality vědomostí. Nevyjasněnost pomaturitního zaměření studia u mnohých žáků, volba jiných volitelných předmětů ve 3. a 4. ročníku než semináře matematiky, může být ještě pádnější příčinou, proč právě matematika je již několik let největším handicapem při přijímacích pohovorech na vysoké školy. Matematika není jen seskupení definic, vět, důkazů a příkladů. Matematika učí soustředěnosti, zamyšlení, učí myslet, racionálně myslet, pozastavit se nad nuancemi, učí pohledu do nitra problému a zároveň učí nadhledu. Její řeč je hutná, stručná a jasná. Smysluplná, prosta balastu. Matematika učí dávat otázky na správná místa a nepřijímat informace bez pochybností (Cogito ergo sum - pochybuji, tedy jsem - Descartes). Matematika učí překonávat problémy, řešit je, dokazuje, že úsilí vede k žádoucímu výsledku. Vyžaduje tvůrčí přístup, osobitost, podněcuje nápaditost a originalitu. Vychovává k pracovitosti a naději. Orientovat se v labyrintu. A to vše tak často a tak mnoho potřebujeme - všichni.